

**VU, LLTI IR LMTA ETNOLOGIJOS DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO
SANDAS**

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka), kodas	Institucija	Padalinys
IDEOLOGINIO DISKURSO KRITIKA	Etnologija, 07H	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas	Sakytinės tautosakos skyrius
Studijų būdas	Valandų skaičius	Studijų būdas	Valandų skaičius
paskaitos:	10	konsultacijos:	10
savarankiškas darbas:	170	seminarai:	10
Kreditų skaičius:	7,5		
Dalyko anotacija			
<p>Dalyko tikslas – supažindinti su ideologinio diskurso kūrimo principais ir būdais, išmokti nagrinėti ideologinio diskurso struktūrą, turinį, adresatą, supažindinti su ideologinio diskurso pavyzdžiais lituanistikos tyrimuose.</p>			
<p>Dalyko siekiniai ir kompetencijos: dalykas suteiks žinių apie ideologinio diskurso sandarą ir požymius, ugdyt gebėjimą jį atpažinti ir kritiškai analizuoti, mokys skirti ideologinio diskurso ir propagandos kūrimo priemones, atskleis skirtingas ideologines apraiškas (socialinę, politinę, religinę, kultūrinę, tautinę ir kt.). Siekiant stiprinti gebėjimą atpažinti ideologinio diskurso apraiškas, bus tiriami konkretūs tekstai, kurie savo ruožtu leis iš arčiau susipažinti su pastaruoju metu lituanistikoje vyraujančiu ideologiniu diskursu bei jo specifine raiška etnologų, istorikų, filologų, filosofų, sociologų darbuose.</p>			
<p>Kurso turinys:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ideologija ir aksiologija 2. Mitologija kaip ideologinio diskurso figūratyvinė raiška 3. Galia ir įtikinėjimas viešajame ir akademiniam diskurse 4. Ideologinio mąstymo formavimas 5. Ideologijos analizė ir kritika 6. Religinė ideologija 7. Tautinė ir antitautinė ideologija 8. Socialinė ideologija 9. Kultūrinės ideologija 10. Mokslas ir žinių ideologija 11. Ideologijos politinės apraiškos 			
Literatūra			
<p>Pagrindinė literatūra:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teun Van Dijk. <i>Ideology – A Multidisciplinary Approach</i>. London: SAGE Publications Ltd; 1 edition, 1998 2. Garth Jowett, Victoria O'Donnell. <i>Propaganda and Persuasion</i>. London, New Delhi: Sage Publications, 1992. 3. Gintautas Mažeikis. <i>Propaganda ir simbolinis mąstymas</i>. Kaunas: Vytauto Didžiojo universitetas, 2010. 4. Michel Foucault. <i>Diskurso tvarka</i>. Iš prancūzų kalbos vertė M. Daškus. Vilnius: Baltos lankos, 1998. 5. Algirdas Julius Greimas. <i>Mitai ir ideologijos // Iš arti ir iš toli: Literatūra, kultūra, grožis</i>. Vilnius: Vaga, 1991, p. 353–368. 6. Rolanas Bartas. „Iš knygos „Mitologijos“ // <i>Teksto malonumas</i>. Vilnius: Vaga, 1991, p. 66–133. 7. Virginijus Savukynas. <i>Istorija ir mitologijos: tapatybės raiškos XVII–XIX amžiaus Lietuvoje</i>. Vilnius, 2012. 8. Claude Lévi-Strauss. <i>Rasė ir istorija</i>. Vilnius: Baltos lankos. 1992 9. Louis Dumont. <i>Esė apie individualizmą: modernioji ideologija antropologiniu</i> 			

požiūriu. Vilnius: Baltos lankos. 2002

Papildoma literatūra:

1. Raoul Girardet. *Politiniai mitai ir mitologijos*. Vilnius: Apostrofa, 2007.
2. Teun Van Dijk. Discourse and Manipulation // *Discourse and Society*. London: SAGE Publications, 2006, p. 359–383.
3. Michel Foucault. *Disciplinuoti ir bausti: Kalėjimo gimimas*. Vilnius: Baltos lankos, 1998.
4. Vytautas Kavolis. *Žmogus istorijoje*. Vilnius: Vaga, 1994.
5. Rasa Baločkaitė. Postmodernioji galios epistema ir jos raiška Lietuvos viešajame diskurse // *Sociologija. Mintis ir veiksmai*, 2005, 1 (15).
6. Rasa Baločkaitė. Diskursyvinių galios santykių struktūros; jų istorinis determinizmas bei diskurso ribų kaita Lietuvoje 1990–2002 m. // *Filosofija. Sociologija*, 2005, 2, p. 7–13.

Konsultuojantys dėstytojai: vardas, pavardė, mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
--	--

Dr. Daiva Vaitkevičienė	<p>MOKSLINIAI STRAIPSNIAI:</p> <ol style="list-style-type: none">1. D. Vaitkevičienė. Libation in Baltic Religious Practices, <i>Archaeologia Baltica</i>. Vol. 15: <i>Archaeology, Religion and Folklore in the Baltic Sea Region</i>. Edited by Daiva Vaitkevičienė and Vyktas Vaitkevičius, Klaipėda University (2011), p.105-119.2. D. Vaitkevičienė. Nine Venomous Thoughts or a Mythical Definition of the Mole Cricket in Lithuania, <i>IRIS</i>, 2011, Vol. 32: <i>Espaces mythiques</i>. Coordination éditoriale de Philippe Walter, Véronique Adam. Éditions littéraires et linguistiques de l'université de Grenoble, p. 59-71.3. D. Vaitkevičienė. Apie <i>savas vietas</i> lietuvių prigimtinėje kultūroje, <i>Liaudies kultūra</i>, 2012, Nr. 4, p. 30-49.4. D. Vaitkevičienė. „Man ta žemė viską duoda...“: žemdirbio pasaulėjauta Rakščių šeimos patirties pasakojime, <i>Liaudies kultūra</i>, 2013, nr. 5, p. 41 – 70.5. D. Vaitkevičienė. Paukštė, kylanti iš pelenų: pomirtinis persikūnijimas pasakose, <i>Tautosakos darbai</i>, 2013, t. XLVI, p. 71-106.6. D. Vaitkevičienė. Baltic and East Slavic charms. In: <i>The Power of Words: Studies on Charms and Charming in Europe</i>. Edited by Éva Pocs, James Alexander Kapalo, William Francis Ryan. Budapest: Central European University Press, 2013, p. 211–236.7. D. Vaitkevičienė. Charmers and Charming in Gervėčiai Lithuanian Community in Belarus, <i>Incantatio: An International Journal on Charms, Charmers and Charming</i> vol. 4, 2014, p. 34–58. Internetinė versija prieinama: http://www.folklore.ee/incantatio/Incantatio2014.pdf8. Vaitkevičienė D. Az árnyék: testen kívüli lélek [Šešėlis: sielos už kūno ribų samprata (lietuvių etnomedicinos duomenimis)], <i>Test, lélek, szellemek és természetfeletti kommunikáció</i>, Budapest: Balassip, 2015, p. 69–83.9. Vaitkevičienė D. „Ką kalba mielė, bačkoj būdama?..“ Apie meilę ir karą alaus mitologijoje, <i>Liaudies kultūra</i>, 2015, Nr. 6, p. 45–61. <p>MOKSLO LEIDINIŲ SUDARYMAS:</p> <ol style="list-style-type: none">10. <i>Incantatio: An International Journal on Charms, Charmers and Charming</i>. Guest Editor for this Issue Daiva Vaitkevičienė vol. 4,
-------------------------	---

	2014. Prieiga per internetą: http://www.folklore.ee/incantatio/Incantatio2014.pdf
--	---

Patvirtinta VU, LLTI ir LMTA etnologijos doktorantūros komiteto 2016 m. kovo 31 d. posėdyje, protokolo Nr. R6-3

Doktorantūros komiteto pirmininkė	dr. Daiva Vaitkevičienė
-----------------------------------	-------------------------